

ROMÂNIA
TT
SECȚIA I CIVILĂ
Dosar nr. 6241/30/2014

SENTINȚA CIVILĂ NR. 2918/PI

Ședința publică din 4.12.2014

Completul compus din:

PREȘEDINTE: ANDRA ANDREI

GREFIER: ANIȘOARA TĂTUCU

S-a luat în examinare acțiunea civilă formulată de reclamantul RAI în contradictoriu cu pârâțul SR reprezentat de MFP prin DGRFPT, având ca obiect pretenții.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă, pentru reclamantul, lipsă, avocat PA, lipsă fiind pârâțul.

MP a fost reprezentat prin procuror SVD, din cadrul PTT.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către greșiera de ședință, după care se constată că, prin SR, în data de 02.12.2014, a fost acvirat dosarul nr. 10370/30/2013 al TT.

Instanța, în baza dispozițiilor art. 131 NCPC în corelație cu art. 541 din codul de procedură penală constată că este competentă general, material și teritorial să soluționeze prezenta cauză.

Instanța, în temeiul art. 238 N.C.P.C., pune în discuție estimarea duratei procesului în primă instanță.

Reprezentantul reclamantilor estimează că soluționarea dosarului în primă instanță va dura aproximativ 3 luni de zile.

Reprezentanta MP estimează durata soluționării dosarului în primă instanță ca fiind de aproximativ 3 luni de zile.

Instanța, luând în considerare concluziile părților, apreciază că durata procesului este de maxim o lună.

Instanța pune în discuție excepția lipsei calității procesuale pasive a DGRFPT, în nume propriu, invocată prin întâmpinare.

Reprezentantul reclamantului învederează că DGRFPT nu legitimează calitate procesuală pasivă de a sta în nume propriu, ci a fost împrocesată ca reprezentantă a MFP.

Procurorul prezent solicită admiterea excepției.

Instanța, în deliberare, în baza art. 245, 246 alin.1, 247 alin.1, 248 alin. 1 N.C.P.C. raportat la art. 36 N.C.P.C. și 541 alin. 3 N.C.P.P., admite excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtei DGRFPT împrocesată în nume propriu, urmând ca în cauză să rămână doar MFP în reprezentarea SR

Instanța, observând particularitățile interesului litigios pendinte alesat, precum și hotărârile pronunțate de instanțele penale, în temeiul art. 539 alin. 2 și art. 541 alin. 2 N.C.P.P., pune în discuție admisibilitatea prezentului demers judiciar Reprezentantul reclamantului învederează că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a cererii, de vreme ce s-a pronunțat o hotărâre penală definitivă de achitare a reclamantului, pe motiv că acesta este nevinovat.

Procurorul prezent învederează că acțiunea formulată este inadmisibilă în baza art. 538 și urm. N.C.P.P.

Instanța rămâne în pronunțare asupra admisibilității acțiunii.

TRIBUNALUL

Deliberând asupra acțiunii civile de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul TT sub nr. 6241/30/2014, la data de 03.10.2014, reclamantul RAI, în temeiul art. 541 și art. 539 Cod proc. penală, a formulat o cerere de chemare în judecată (repararea pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate) împotriva parașilor SR, reprezentat de MFP și DGFPT.

Reclamantul a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să dispună obligarea paratei:

1. La plata de despăgubiri către reclamant în cuantumul de 2.000.000 (douamilioane) de lei reprezentând daune morale pentru atingerea adusă personalității, onoarei, demnității, cinstei atât a reclamantului cât și a familiei sale cât și pentru privarea de libertate în mod nelegal în perioada 05.06.2013-14.03.2014.

În motivarea cererii, reclamantul a învederat că, în fapt, a fost reținut, ulterior cercetat și judecat în stare de arest preventiv pentru infracțiunea prevăzută de art. 174 alin. 1 Cod penal de la 19691, respectiv pentru infracțiunea de omor.

În data de 05.06.2013, a fost adus de către organele de poliție la sediul PTT unde i s-a adus la cunoștință ca se efectuează cercetări asupra sa în calitate de autor al infracțiunii de omor asupra victimei GN.

În timpul audierilor, organele de cercetare penală au efectuat în permanență asupra sa presiuni fiind uneori bruscat pentru a recunoaște fapta invocându-se că există probe certe întrucât s-au prevalat probe biologice în urma cărora s-au găsit urme de sânge ce îi aparțin pe hainele victimei cât și urme de pe amprentele sale.

În ciuda acestor presiuni, reclamantul a declarat în permanență că nu se face vinovat de săvârșirea vreunei fapte penale și nu are cum să recunoască săvârșirea crimei indiferent de așa zisele probe existente.

La data de 05.06.2013 se emite ordonanța de reținere pentru 24 de ore, în ciuda faptului că nimeni în afara de organele de poliție și reprezentanții parchetului nu aveau acces la datele din dosar, urmărirea penală având caracter secret, televiziunile și ziarele locale au prezentat știri și informații prin care se preciza faptul că reclamantul este autorul crimei precum și modalitățile prin care a săvârșit fapta.

Astfel odată cu desfășurarea urmăririi penale organele de poliție și cele ale parchetului au anunțat presa și televiziunea, prezentându-se astfel informații din dosar către populația din țară prin care era catalogat autorul fetei de omor.

În data de 06.06.2013, TT probabil și datorită impactului mediatic existent asupra opiniei publice admite propunerea de arest preventiv formulată de către PTT dispunând arestarea reclamantului pe o perioadă de 29 de zile.

Această măsură a fost luată în mod nelegal întrucât atât reclamantul cât și apărătorul ales au învederat instanței că nu există probe care să ducă la o bănuială rezonabilă că reclamantul ar fi săvârșit fapta și prin urmare să se ia o măsură nedreaptă și absolut de gravă prin care se înfringe prezumția de nevinovăție.

De la acel moment și până la pronunțarea sentinței penale de către TT măsura arestului a fost prelungită de fiecare dată de către instanțele de judecată, atât cele de primă instanță cât și cele din caile de atac, în ciuda faptului că probele lipseau în continuare cu desăvârșire.

Prin rechizitoriul PTT nr. 517/P/2013 reclamantul a fost trimis în judecată în stare de arest pentru săvârșirea infracțiunii de omor, fapta prevăzută la acel moment de art. 174 alin. 1 Cod Penal cu toate că pe tot parcursul urmăririi penale cât și în faza de judecată reclamantul a

atras atenția cu privire la nevinovăția sa, cererile de cercetare a sa în libertate fiind rând pe rând respinse.

De asemenea în cadrul urmăririi penale apărătorul ales a formulat cereri în probatiune precum și cereri de a studia dosarul însă aceste cereri au fost respinse de către procurorul de caz.

Astfel pe rolul TT a fost înregistrat dosarul cu numărul unic 10370/30/2013 desi singura proba existenta la dosar care îl incrimina în mod direct consta în declarația unui martor, CN, persoana care pe tot parcursul procesului penal a avut un număr de 6 declarații (4 în faza de urmărire penală și 2 în faza de judecată) a căror exactitate au ridicat serioase semne de întrebare încă de la bun început.

Reclamantul menționează faptul că în baza mandatului de arestare preventivă nr. 36/06.06.2013 emis de TT, acesta se afla în arest preventiv începând cu data de 06.06.2013, după ce în prealabil a fost reținut începând cu data de 05.06.2013 în baza ordonanței de reținere a parchetului.

Prin Sentința Penală nr. 196 din 14 martie 2014, TT, analizând starea de fapt și probele existente la dosar dispune achitarea în temeiul art. 396 alin. 1, 5 C.p.p. raportat la art. 16 al. 1 lit. c. C.p.p. întrucât nu există probe din care să rezulte faptul că reclamantul a săvârșit fapta și dispune de asemenea punerea sa de îndată în libertate.

Împotriva Sentinței Penale a TT, PTT a formulat apel.

Prin decizia penală nr. 561 din 24.06.2014, CAT în mod temeinic respinge apelul ca nefondat menținând hotărârea pronunțată de TT ca temeinică și legală.

Pentru a pronunța o astfel de soluție CAT a avut în vedere insuficiența și lipsa de siguranță a probelor administrate în legătură cu eventuala vinovăție a reclamantului.

Din starea de fapt mai sus prezentată reclamantul solicită instanței să observe că a fost privat de libertate în mod nelegal în perioada 05.06.2013-14.03.2014, respectiv 283 de zile.

Pe lângă faptul că a fost privat de libertate în mod nelegal în urma articolelor din ziar apărute s-a consolidat ideea în rândul opiniei publice că reclamantul este autorul infracțiunii de omor și că este un criminal.

Asa cum a precizat în momentul în care a fost dus la audieri de către organele de cercetare penală, acestea din urmă au anunțat reprezentanții mass-mediei care au efectuat fotografii cu reclamantul aflat în cătușe și au redactat articole prin care este prezentat drept autorul crimei, articole care și astăzi se afla postate pe paginile de internet.

Aceste articole aveau ca titlu: "Criminalul care a omorât un bătrân după o ceartă la beție, prins de polițiști. Cum și-a ucis victima" - ediția ziarului online P sau "Autorul crimei din zona P a fost prins de polițiști" - ediția ziarului online T.

Și în prezent pe site-ul ziarului online O se afla postată filmarea în care reclamantul este adus în cătușe la sediul parchetului local pentru a fi prezentat judecătorului cu propunerea de arestare preventivă ocazie în care sunt prezenți și reporterii mai multor televiziuni care îi pun întrebări despre modul săvârșirii faptei și motivele crimei.

În mod inevitabil persoanele care îl cunosc(...) au citit aceste articole și au văzut știrile la televizor, respectiv filmările cu reclamantul încătușat astfel încât toți aceștia cred că reclamantul este un criminal iar singura explicație a achitării sale se datorează corupției sistemului judiciar lucru total fals.

Dacă la reținerea sa toate ziarurile locale au prezentat știrea cu privire la fapta sa și cu privire la vinovăția sa, nici unul din ziarurile mai sus menționate nu au efectuat niciun demers în reabilitarea imaginii sale după rămânerea definitivă a hotărârii de achitare astfel încât în mintea colectivă a rămas drept autorul crimei de pe str. ...T.

La toate aceste aspecte se mai adaugă și faptul că inclusiv familia sa a suferit și suferă în continuare de pe urma evenimentelor produse (...) care nu au cunoscut situația reală fiind dezinformați de presă și televiziune.

Nu in ultimul rând, reclamantul cat si familia sa sunt persoane respectate atat in T cat si in localitatea S, iar știrile prin care s-a intiparit ideea ca ar fi un criminal au pătat iremediabil onoarea familiei.

Mai mult starea de sănătate a reclamantului s-a degradat in mod continuu întrucat inca din anul 2007 este bolnav ... si nu a putut sa se prezinte la controalele periodice fiind in stare de arest.

Datorita bolii de care suferă este necesară o anumita alimentație, bogata in vitamine lucru ce nu a putut fi asigurat in perioada cat timp a fost arestat.

Mai mult era incarcerat alături de persoane fumătoare care au sporit subrezirea stării sale de sănătate.

De asemenea in perioada in care a fost incarcerat in cadrul IPJT intrucat erau nevoiți sa doarmă cu lumina aprinsa nu a putut sa se odihnească si in prezent având tulburări de somn. Este știut ca cele mai multe boli sunt generate in urma lipsei de odihna iar cele mai mari torturi la care erau supuși foștii deținuți politici erau cele prin care aceștia nu li se permitea sa doarmă.

Si in prezent Curtea Europeana a Drepturilor Omului condamna statul nostru pentru condițiile inumane si degradante la care sunt supuși deținuții din cadrul penitenciarelor din România.

Potrivit art. 52 alin. 3 din Constituția României "*Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare. Răspunderea statului este stabilita in condițiile legii si nu înlătura răspunderea magistraților care si-au exercitat funcția cu rea-credinta sau grava neglijenta*".

Potrivit art. 539 alin. (1) Cod proc penala persoana care a fost privata nelegal de libertate in cursul procesului penal are dreptul la repararea pagubei.

Acest articol statuează dreptul la despăgubiri, respectiv repararea daunelor morale în cazul privării de libertate a cărei nelegalitate a fost stabilită definitiv de către judecător odată cu soluționarea fondului.

Art. 540 C.proc.pen. stipulează faptul că la stabilirea întinderii reparației se va avea în vedere criteriul echității pentru ca suma de bani acordată să fie justă, echitabilă și nu exagerată, ținându-se seama de criteriul gravității prejudiciului moral si de durata privării de libertate precum si de consecințele produse asupra persoanei si asupra familiei.

De altfel, Curtea Europeana a Drepturilor Omului a reținut constant ca in cazurile de violare a art. 5 paragraf 1 din Convenție, cu privire la privarea nelegala de libertate, sunt întemeiate cererile de acordare a despăgubirilor bănești pentru prejudiciul produs victimei, material si moral, pe perioada detenției nelegale (I.C.C.J Secția civila decizia civila 4505/2008).

Scopul procesului penal este de a pedepsi pe cei vinovați, iar coloralul implicit consta in ideea ca nicio persoana nevinovata sa nu fie trasa la răspundere penala.

Prevederile art. 538 Noul Cod Penal instituie o răspundere a statului pentru prejudiciile cauzate unui inculpat intr-un proces penal prin incalcarea libertăților individuale.

Art. 52 alin. (3) din Constituție stabilește răspunderea patrimoniala a statului pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, indiferent de modul in care s-au produs.

Noul cod penal reglementează expres posibilitatea reparării prejudiciului moral asa incat aceasta nu mai constituie o controversa, judecătorul instanțelor competente fiind investit sa aprecieze de la caz la caz quantumul reparațiilor justificate de vătămarea intereselor nepatrimoniale cum ar fi: numele, reputația, imaginea si increderea acordata in societate.

Stabilirea quantumului acestora include o doza de aproximare, avandu-se in vedere consecințele negative suferite de reclamant pe plan psihic, importanta valorilor morale lezate, măsura in care aceste valori au fost lezate si mai ales intensitatea eu care an fost percepute consecințele vătămării de către reclamant.

În privința daunelor morale nu se poate apela la probe materiale, judecătorul fiind singurul care, în raport de consecințele, pe orice plan, suferite de reclamant, trebuie să aprecieze o anumită sumă globală, care să compenseze prejudiciul moral cauzat fără ca prin aceasta să se încerce o reparare cu mult peste vătămarea produsă.

Pe lângă aceste aspecte prin care reclamantul în mod nelegal a fost acuzat de săvârșirea infracțiunii de omor fiind catalogat de opinia publică drept un criminal, arestarea acestuia pe o perioadă atât de lungă a avut consecințe grave asupra sa, vătămându-i onoarea, creditul moral, poziția socială etc.

Din perspectiva textelor de lege mai sus invocate, reclamantul consideră că este îndreptățit la repararea pagubei suferite în urma privării sale de libertate pentru 283 de zile, în urma condițiilor de încarcerare care au dus la agravarea stării de sănătate precum și datorită prejudiciului moral cauzat atât reclamantului cât și familiei.

Pentru toate aceste motive, reclamantul solicită instanței admiterea cererii de chemare în judecată și în consecință obligarea paratei la plata sumei de 2.000.000 de lei reprezentând daune morale pentru atingerea adusă personalității, onoarei, demnității, cinstei atât a reclamantului cât și a familiei sale cât și pentru privarea de libertate în mod nelegal timp de 283 de zile în perioada 05.06.2013-14.03.2014

În drept, reclamantul își întemeiază cererea pe disp. art. 539, art. 540, art. 541 Cod procedură penală, art. 52 Constituția României, art. 5 Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 1349 și art. 1381 Cod Civil.

În probațiune, reclamantul a solicitat admiterea probei cu înscrisuri, de asemenea a atașat la dosar următoarele înscrisuri:

- copia Încheierii Penale nr. 52/CC din 06.06.2013 pronunțate de TT
- copia Sentinței Penale nr. 196/P.I din 14 martie 2014 pronunțate de TT
- copia deciziei penale nr. 561 din 24.06.2014 pronunțate de CAT
- articole din presa privind reținerea și arestarea reclamantului.

Reclamantul a solicitat de asemenea atașarea la dosarul cauzei a dosarului penal nr. 10370/30/2013 al TT și încuviințarea probei testimoniale cu martori.

Prin întâmpinarea formulată, pârâta DGRFPT în nume propriu și în reprezentarea MFP a solicitat: în principal, admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive a DGFPT; pe fondul cauzei, respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

În motivare, după reiterarea situației de fapt, pârâta a invocat, în principal, excepția lipsei calității procesuale pasive a DGFPT, chemată în judecată în nume propriu.

Pârâta precizează că începând cu data de 01.08.2013 activitatea și atribuțiile D.G.F.P.T., au fost preluate de DGRFPT odată cu intrarea în vigoare a H.G. nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea A.N.A.F., publicată în M.O. nr. 473/30.07.2013, emis în temeiul și pentru aplicarea O.U.G. nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității A.N.A.F.

Mai mult, raportat și la temeiul de drept ce stă la baza cererii de chemare în judecată, respectiv art. 541 din Codul de procedură penală, D.G.F.P.T și respectiv D.G.R.F.P.T, în nume propriu, nu au calitate procesuală pasivă în această cauză.

Pe fondul cauzei, cererea de chemare în judecată nu îndeplinește elementele de admisibilitate a acțiunii prevăzute de temeiul de drept instituit de prevederile art. 538 și următoarele din Codul de procedură penală este necesară îndeplinirea mai multor condiții cumulative, printre care o hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare.

Cu privire la temeinicia cererii de chemare în judecată pârâta consideră că suma de 2 milioane lei solicitată de reclamant depășește cu mult daunele morale ce ar putea fi justificate în această cauză.

Deoarece determinarea compensațiilor bănești cuvenite persoanei vătămate ramane la lumina și înțelepciunea judecătorului, care de la caz la caz apreciază în funcție de anumite criterii valoarea compensațiilor, acesta are obligația de a se asigura ca nu creează pentru victima posibilități de castig nejustificat.

În hotărârea dată, judecătorul trebuie să arate criteriile care l-au determinat să aprecieze această compensație, deoarece de principiu el trebuie să arate în considerentele hotărârii motivele de fapt pe care își întemeiază decizia (a se vedea „Reparare prejudiciului prin echivalent bănesc” - Dr. AC, judecător la CAT).

Mai mult el trebuie să țină seama și de posibilitățile materiale ale celui ce urmează să plătească despăgubirile, iar prin acordarea unor daune morale deosebit de mari, fără o justificare solidă în cazul de față are de suferit întreaga societate românească.

Prin art. din Protocolul nr. 7 al Convenției europene a drepturilor omului și și libertăților fundamentale a fost reglementat dreptul la despăgubiri în caz de eroare judiciară în sensul că, atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată, persoana este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în statul respectiv.

În dreptul nostru intern, prin art. 538 și următoarele din Codul de procedură penală a fost reglementat dreptul la despăgubire a persoanei împotriva căreia s-a luat măsura arestării preventive.

Reglementând dreptul la reparație, dat fiind caracterul civil al acestuia, prin textul menționat nu a fost stabilit modul de determinare al cuantumului daunelor.

Ca atare, în soluționarea cererilor întemeiate pe dispozițiile art. 538 din Codul de procedură penală, sunt aplicabile normele Codului civil, prin dispoziții de principiu, concepute în termeni generali, care permit interpretarea extensivă, aptă să realizeze epatarea integrală a prejudiciului produs persoanei.

Cu privire la prejudiciul moral suferit, efectul negativ privește afectarea acelor atribute ale persoanei care influențează relațiile sale sociale și cele care se situează în domeniul afectiv al vieții persoanei.

Aceeași măsură luată pe nedrept afectează însă în mod diferit victimele erorii judiciare, așa încât cuantificarea nu este rezultatul unui cumul aritmetic ca în cazul prejudiciului material și nici nu este în funcție de gravitatea în sine a măsurii preventive luate pe nedrept, ci al aprecierii de către judecător, în fiecare caz în parte. Această apreciere privește aplicarea criteriilor referitoare la consecințele negative, certe, însă nu palpabile și nici identice, suferite de cel în cauză în plan fizic și psihic, importanța valorilor lezate, măsura în care au fost lezate aceste valori, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării, măsura în care i-a fost afectată situația familială, profesională și socială.

Ca atare, pentru ca instanța să poată aplica aceste criterii, apare necesar într-adevăr ca cel ce pretinde daunele morale să producă un minim de argumente și indicii din care să rezulte în ce măsură drepturile personale nepatrimoniale i-au fost afectate prin măsura luată pe nedrept, pentru a se putea proceda la evaluarea despăgubirilor ce urmează să compenseze prejudiciul suferit.

De asemenea pentru pronunțarea unei soluții temeinice, corespunzătoare atât principiilor răspunderii civile stabilite prin dreptul intern, cât și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, daunele morale trebuie apreciate rezonabil, pe o bază echitabilă, corespunzătoare prejudiciului real și efectiv produs victimei erorii judiciare.

Prejudiciul moral suportat de către reclamant și datorat măsurii de arest preventiv luată împotriva sa, trebuie să îndeplinească toate condițiile necesare oricărui alt tip de prejudiciu pentru a putea fi reparat. Spre exemplu, prejudiciul trebuie să fie cert și determinabil sau determinabil. Or, prejudiciul moral este incomensurabil.

Astfel, în speța nu s-a dovedit nici existența și nici cuantumul prejudiciului moral suferit de către și nici celelalte caractere pe care trebuie să le îndeplinească prejudiciul în

cadru răspunderii civile delictuale, și anume ca acesta să fie cert, direct și personal, nu s-a dovedit fapta ilicită săvârșită de către paratul SR, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu moral suferit, și nici culpa paratului SR.

În alta ordine de idei, pentru a putea fi cuantificat prejudiciul "moral" este nevoie de un criteriu sigur de referință, de un reper față de care un judecător să poată aprecia mărimea daunelor "morale" pe care le poate acorda reclamantului. Or, fiecare are despre sine un anumit sistem de autoapreciere, iar reputația (aprecierea celorlalți) presupune un număr indefinit de „imagini” ale persoanei, de unde un număr infinit de posibilități de cuantificare a prejudiciului "moral", care se poate, astfel dovedi tot atât de greu de prețuit în bani ca și aerul. În practica judiciară românească, în urma unor decizii discutabile ale fostei CSJ din anul 2001, aprecierea valorii daunelor "morale" a fost lăsată la aprecierea discreționară a judecătorului, de unde au putut apărea aberații de hotărâri de obligare la daune morale în cantumuri neverificabile și nejustificabile în mod obiectiv.

În fine, cel ce solicită acoperirea în bani a prejudiciului "moral" se află în fața unui paradox: el va rămâne cu respectivul sentiment de frustrare chiar și după "acoperirea în bani" a prejudiciului, întrucât sentimentele nu dispar după ce sunt plătite. În realitate, ceea ce, după 1990, indeobște numim "prejudiciu moral", este produsul unei confuzii.

Suferința, durerea, frustrarea, dorința de răzbunare, sunt stări afective negative ce nu pot fi considerate prejudicii reparabile în bani. Nu se pot prețui și nici tranzacționa sentimente. Numai dacă afrontul adus elementelor personalității ar avea efecte prejudiciabile din punct de vedere material, anume dacă din fapta ilicită cu efect prejudiciabil asupra elementelor personalității ar rezulta o pierdere financiară sau o declasare pe plan profesional, ar fi admisibilă acoperirea în bani a prejudiciului "moral". Acesta este sensul adevărat al dispozițiilor referitoare la drepturile personale prevăzute de CEDO. Prejudiciul "moral" este în realitate tot un prejudiciu material.

Prejudiciile morale fiind nemateriale, nu pot avea un echivalent valoric, deci nu pot fi evaluate în bani. Prejudiciile morale pot fi apreciate, dar nu în bani, ci după criterii nepatrimoniale, specifice naturii prejudiciului.

Identificarea unor criterii științifice, exacte, pentru evaluarea cantumului indemnizațiilor destinate reparării prejudiciilor morale nu este posibilă, întrucât există o incompatibilitate între caracterul moral (nepatrimonial) al daunelor și caracterul bănesc (patrimonial) al despăgubirilor. De aceea, când legiuitorul a reglementat unele cazuri de reparare bănească a daunelor morale, nu a putut menționa vreun criteriu științific de stabilire a cantumului acestora.

ÎCCJ a apreciat constant ca, prejudiciul moral, constând în lezarea onoarei sau a reputației unei persoane, sau alte suferințe de ordin psihic, justifică acordarea unor compensații materiale, compensații care se stabilesc prin apreciere, dar nu o apreciere de ordin general, ci avându-se în vedere criteriile rezultând din cazul concret dedus judecării.

În opinia părții, indemnizația nu poate fi stabilită decât prin raportare la gravitatea prejudiciului suferit, pentru că numai stabilită în acest mod își poate atinge scopul de a reprezenta efectiv o reparație a daunei morale.

Dar cum gravitatea prejudiciului moral este un criteriu de stabilire a cantumului numai orientativ și nu exact, pe lângă acest criteriu instanța de judecată trebuie să apeleze și la un al doilea criteriu, și anume la criteriul echității. Aceasta pentru motivul că indemnizația destinată reparării prejudiciului moral trebuie să fie justă, echitabilă și nu exagerată.

Achitarea dispusă în procesul penal nu echivalează automat cu nelegalitatea măsurii restrângerii de libertate cu atât mai mult cu cât reclamantul a fost condamnat prin aceeași hotărâre pentru o altă infracțiune.

În alta ordine de idei, deduce din motivarea cererii de chemare în judecată ca reclamantul i-a fost lezat dreptul la propria imagine, în lumina noului Cod Civil, acesta are

calea unei acțiuni în răspundere civilă delictuală, reglementată de art. 73 și următoarele, formulată împotriva persoanelor care prin articolele apărute în mass-media i-au lezată imaginea.

Dreptul la imagine este protejat și prin interzicerea difuzării de materiale conținând imagini privind o persoană fără acordul acesteia. Persoana lezată poate cere instanței de judecată să-l oblige pe autorul faptei să îndeplinească orice măsuri necesare pentru încetarea faptei păgubitoare, pentru repararea prejudiciului cauzat și pentru restabilirea situației anterioare, fiind îndreptățită să solicite daune materiale și morale pentru prejudiciul cauzat.

În drept, pârâta invocă prev. art. 205 și următoarele din Codul de procedură civilă.

Pentru aceste motive solicită admiterea excepției invocate de pârâtă, iar pe fond respingerea cererii de chemare în judecată.

Solicita aplicarea art. 411 din Codul de procedură civilă privind soluționarea cauzei în lipsă.

Din actele și lucrările dosarului, tribunalul reține următoarele:

Prevalându-se de dispozițiile art. 539 și urm. aparținente noii legi procedurale penale, petentul a recurs la concursul justiției pe calea unei acțiuni în despăgubiri pentru a-i fi reparat pecuniar pretinsul prejudiciu moral suferit ca urmare a arestării sale preventive în cursul procesului penal finalizat printr-o hotărâre penală definitivă de achitare.

În adevăr, art. 539 din noul cod de procedură penală (și care, în esență, preia prevederile art. 504 alin. 2 și 3 din vechiul cod de procedură penală) acordă dreptul persoanei ce a suferit o măsură privativă de libertate în mod nelegal de a acționa în justiție SR în vederea reparării prejudiciului produs. Numai că formula redacțională a normei legale supra anunțate conține și o condiție sine qua non - aceea ca nelegalitatea măsurii privative de libertate să fie „**stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară, precum și prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei.**”

Că este așa, rezultă cu puterea evidentei din prevederile clare și nesusceptibile de alte interpretări ori speculații ale normei legale antecitate și care reclamă imperativ constatarea în prealabil, explicit și în concret, a caracterului nelegal al măsurii privative de libertate (nelegalitatea ei neputând rezulta de o manieră implicită din simpla emiteră a ordonanței procurorului, a încheierii definitive a judecătorului de drepturi și libertăți sau a judecătorului de cameră preliminară ori din pronunțarea încheierii sau hotărârii definitive a instanței de judecată investită cu judecarea cauzei). Această concluzie este susținută de formularea lipsită de echivoc a art. 539 alin. 2 C. pr. pen. că privarea nelegală de libertate trebuie stabilită explicit prin actele procedurale supra redată. Și aceasta întrucât art. 539 alin. 2 C. pr. pen. dispune de o manieră imperativă și tranșantă că „**Privarea nelegală de libertate trebuie stabilită...**”, iar utilizarea sintagmei „**trebuie stabilită prin**” instituie, pe cale de interpretare logică, obligația de a stabili caracterul nelegal al privării de libertate (neputându-se vorbi despre o instituire prin lege a nelegalității măsurii de privare a libertății ca efect mecanic al pronunțării, la finalul procesului penal, a unei hotărâri de achitare). Nici interpretarea gramaticală a art. 539 alin. 2 C. pr. pen. nu îngăduie o atare concluzie - în sensul că simpla existență a unei hotărâri penale de achitare, indiferent în ce temei, atrage automat caracterizarea măsurii preventive dispuse ca nelegală, așa cum nejudicios încearcă a acredita ideea reclamantului.

De altfel, chiar denumirea Capitolului VI, reprezentând sediul materiei pentru astfel de acțiuni în justiție este una cât se poate de clară: ***Procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în caz de eroare judiciară sau în caz de privare nelegală de libertate ori în alte cazuri.***

Reluând recapitulativ actele și lucrările dosarului, tribunalul observă că nici în sentința penală nr. 196 din 14 martie 2014 dată de TT în dosar nr. 10370/30/2013 și nici în decizia penală nr. 561 din 24.06.2014 dată de CAT - prin care petentul a fost achitat -, nu s-a stabilit caracterul nelegal al măsurii arestării preventive luate pe parcursul procesului penal. Dimpotrivă, CAT, statuând în cuprinsul deciziei că *„este de notorietate faptul că, pentru a dispune arestarea preventivă a unei persoane, instanța trebuie să aibă în vedere alte aspecte decât la soluționarea pe fond a unei acțiuni penale, în sensul condamnării sau achitării unei persoane întrucât măsurile preventive pot fi dispuse dacă există probe sau indicii temeinice, din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune, pe când pentru condamnarea unei persoane trebuie să existe probe suficiente, sigure, solide, convingătoare, de natură să convingă magistratul care soluționează cauza că poate să-și întemeieze soluția pe acele probe, însă în această speță nu s-a putut vorbi de asemenea probe care să conducă la ideea vinovăției inculpatului.”*, a tranșat implicit și chestiunea caracterului pretins nelegal al măsurii arestării preventive adoptate față de petent, făcând distincție între motivele și probele ce conduc la luarea unor măsuri privative de libertate și cele pe care se fundamentează o soluție de condamnare.

De altfel, pe parcursul derulării activității jurisdicționale, legalitatea arestării preventive a petentului a fost verificată periodic (începând cu data luării acesteia - 5.06.2013, și, mai apoi, la 25.10.2013, 5.12.2013, și, respectiv, la 22.01.2014 - cea din urmă încheiere fiind cenzurată și de instanța de control judiciar ce a stabilit prin **decizia penală nr. 151/R/31.01.2014 dată de CAT în dosar nr. 10370/30/2013/a1**, că această **măsură a fost menținută în mod judicios**, conchizând că *„luarea măsurii arestării preventive și menținerea acesteia este pe deplin justificată, fiind întrunite condițiile prevăzute de art. 148 alin.1 lit. f Cod procedură penală în referire la art.143 Cod procedură penală și art. 136 Cod procedură penală”* și că *„măsura arestării preventive a inculpatului este conformă scopului instituit prin art.5 al Convenției europene a drepturilor omului precum și prin art. 23 din Constituția României.”*).

Așa stand lucrurile, cu forța evidentei se conturează și concluzia ca numai ignorând statuările obiectivate în corpul hotărârii judecătorești supra anunțate (și care, într-o logică normativistă, se arată a avea valoarea unor norme individuale, de sorginte jurisdicțională, fiind cele mai tipice acte de aplicare a dreptului); și nesocotind puterea lucrului judecat, reclamantul supune dezbaterii (chiar dacă implicit) aceiași chestiune litigioasă - vizând caracterul nelegal al măsurii privative de libertate la care a fost supus în intervalul temporar aferent derulării litigiului penal.

Fără a observa, așa cum în rigoarea imperativului art. 431 alin. 2 apartenent noii legi procedurale civile (chemate să configureze legislativ prezumția lucrului judecat, - forma în care se manifesta autoritatea de lucru judecat atunci când nu exista identitatea de elemente cerute de aceeași lege procedurală civilă, prin ale sale art. 430 și 431 alin. 1, ci doar o suprapunere de chestiuni litigioase) trebuia să facă, ca statuările jurisdicționale redată în corpul deja evocatelor hotărâri judecătorești, se manifesta cu caracter absolut, ce nu îngăduie a fi contrazis; și, nici ca, autoritatea procesuala a actelor jurisdicționale în discuție (exprimând sau nu adevărul), rezulta din puterea conferită de lege instanței de judecată, de a transa definitiv o chestiune litigioasă și obstaculează, prin efectul pozitiv al puterii lucrului judecat, reluarea verificării aceluiași chestiuni litigioase - în speță a *caracterului nelegal al măsurii arestării preventive*. Mai mult, în favoarea acestei teze pledează și argumente de ordin jurisprudențial (a se vedea în acest sens, ÎCCJ. Buletinul Jurisprudenței. Culegere de decizii pe anul 2012, Secția I Civilă, dec. civ. 4050/1.06.2012) dar și doctrinar (a se vedea „Pandectele Române” nr. 7/2011, pag. 213-215).

Pentru cele ce preced, tribunalul apreciind că în speță nu se verifică a fi întrunite toate condițiile de admisibilitate cerute cumulativ de norma legală prevalată (și anume - cea vizând

stabilirea, în prealabil, a caracterului nelegal al măsurii arestării preventive), pentru a fundamenta în mod legitim pretențiile pecuniare pendinte alegate, va respinge acțiunea formulată de reclamantul RAI în contradictoriu cu pârâțul SR reprezentat de MFP.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Respinge ca inadmisibilă acțiunea formulată de reclamantul RAI în contradictoriu cu pârâțul SR reprezentat de MFP

Cu drept de apel în termen de 30 de zile de la comunicare, care se depune la TT.

Pronunțată în ședință publică azi, 4.12.2014.

Președinte,
AA

Grefier,
AT

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO